

MISKOLCI EGYETEM

**MŰSZAKI FÖLD- ÉS
KÖRNYEZETTUDOMÁNYI
KAR**

EURÓPA FÖLDRAJZA 1.

FÖLDRAJZ ALAPSZAK
(NAPPALI MUNKAREND)

TANTÁRGYI KOMMUNIKÁCIÓS DOSSZIÉ

MISKOLCI EGYETEM
MŰSZAKI FÖLD- ÉS KÖRNYEZETTUDOMÁNYI KAR
FÖLDRAJZ-GEOINFORMATIKA INTÉZET

Miskolc, 2023

TARTALOMJEGYZÉK

1. Tantárgyleírás
2. Tantárgytematika (órára lebontva)
3. Minta zárthelyi
4. Vizsgakérdések
5. Egyéb követelmények

1. TANTÁRGYLEÍRÁS

Tantárgy neve: Európa földrajza 1. Tárgyfelelős: Dr. Vágó János, egyetemi docens	Tantárgy kódja: MFKST6303 Tárgyfelelős tanszék/intézet: Földrajz-Geoinformatika Intézet Tantárgyelem: kötelező
Javasolt félév: 5.	Előfeltételek: Felszínalaktan 2, Légkörktan 2
Óraszám/hét (ea+gyak): 2+2	Számonkérés módja (a/gy/v): vizsga
Kreditpont: 4	Tagozat: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A tárgy célja Európa teljes körű természetföldrajzi jellemzőinek bemutatása, az előfeltétel tárgyak elméleti és gyakorlati természet- és társadalom-földrajzi alapismereteire alapozva. Európa általános természetföldrajza magában foglalja a kontinens elhelyezkedésének, kialakulásának, földtani-közzettani felépítésének, felszínalaktanának, éghajlatának, vízrajzának, biogeográfiájának, talajtani adottságainak ismertetését. Európa regionális természetföldrajzának ismertetése során a következő nagytájak kerülnek részletesen bemutatásra: Észak-Európa, a Brit-szigetek, a Közép-európai rögvídek (Francia-belga, német-lengyel rögvídek), az Alpok, Dél-Európa (Pireneusi-, Appennini-, Balkán-félsziget), a Kelet-Európai-síkvídek, Európa peremterületei: a Kaukázus, az Ural.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri az általános földrajzi diszciplínák alapvető összefüggéseit természet-, társadalom-, valamint részben regionális földrajzi területen. Ismeri a geográfia alapvető módszereit a természet- és társadalomföldrajz fő szakterületein. Ismeri a földrajzi gondolkodás alapvető jellegzetességeit, a geográfiai elemzés követelményeit. Rendelkezik elméleti és gyakorlati természet- és társadalom-földrajzi alapismeretekkel. Ismeri a földrajzi szakterülettel kapcsolatos természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek alapvető működési elveit. Ismeri a természeti és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén folyamatok törvényszerűségeit. képesség: Képes az általános földrajzi diszciplínák alapvető összefüggéseit természet-, társadalom-, valamint részben regionális földrajzi területen meglévő összefüggések átlátására. Képes logikus földrajzi állítások megfogalmazására, azok feltételeinek és az azokból levonható következtetések pontos megadásával. Képes a természeti és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén folyamatokkal kapcsolatos törvényszerűségek felismerésére, alkalmazására. Képes a földrajzi térben lejátszódó természeti és társadalmi folyamatok leírására, megértésére, az azokkal kapcsolatos adatgyűjtésre, adatok feldolgozására, valamint a feldolgozáshoz szükséges módszerek és szakirodalom használatára. Képes alapvető természet- és társadalomtudományi ismeretei alapján a rokon- és társtudományok térreleváns eredményeinek értelmezésére. attitűd: A megszerzett földrajzi ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető földrajzi jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására. Képes tudásának gyarapítására és tanulmányainak magasabb szinten történő folytatására. autonómia és felelősség: A geográfiai elemzések eredményeiből következő önálló döntéseket hoz meg.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása: 1. ea. Európa elhelyezkedése, kialakulása, földtörténete. 1. gy. Európa természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása. 2. ea. Európa földtani-közzettani felépítése, főbb felszínalaktani jellemzői, Európa éghajlata, vízrajza. 2. gy. Európa természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.</p>	

3. ea. Európa állat- és növényvilága, mezőgazdasága, talajtani adottságok.
 3. gy. Európa természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
 4. ea. Észak-Európa regionális természetföldrajza.
 4. gy. Észak-Európa természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
 5. ea. Brit-szigetek regionális természetföldrajza.
 5. gy. Brit-szigetek természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
 6. ea. Francia-Belga rögvidék regionális természetföldrajza.
 6. gy. Francia-Belga természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
 7. ea. Közép-Európai rögvidék regionális természetföldrajza.
 7. gy. Közép-Európai rögvidék természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
 8. ea. Közép-Európai síkvidék regionális természetföldrajza.
 8. gy. Közép-Európai síkvidék természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
 9. ea. Alpok regionális természetföldrajza.
 9. gy. Alpok természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
 10. ea. Ibériai-félsziget regionális természetföldrajza.
 10. gy. Ibériai-félsziget természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
 11. ea. Appennini-félsziget regionális természetföldrajza.
 11. gy. Appennini-félsziget természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
 12. ea. Balkán-félsziget regionális természetföldrajza.
 12. gy. Balkán-félsziget természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
 13. ea. Kelet-Európai síkvidék regionális természetföldrajza.
 13. gy. Kelet-Európai síkvidék természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
 14. hét: A féléves tananyag összefoglalása

Oktatási módszerek: A tárgy gyakorlati óráin az egyes európai nagytájak természetföldrajzi témájú tematikus térképeinek elemzésére kerül sor, ami elősegíti az általános földrajzi diszciplína alapvető összefüggéseinek felismerését és megértését természet-, és regionális földrajzi területen. Cél a hallgatók képességének fejlesztése az alapvető természet- és társadalomtudományi ismereteik alapján a térbeli ok-okozati összefüggések felismerésére.

Félévközi számonkérés módja:

Az aláírás feltétele a minden héten kiadott vaktérképes topográfiai feladatok megfelelő szintű megoldása.

Értékelés:

100–85% jeles; 84–75% jó; 74–63% közepes; 62–51% elégséges; 50–0%: elégtelen.

Kötelező irodalom:

Gábris Gy.: Európa Regionális földrajza 1. ELTE Eötvös Kiadó 241 p.
 Gábris Gy.: Regionális Természetföldrajzi Atlasz, Európa. ELTE Eötvös Kiadó 74 p.
 Marosi S. – Sárfalvi B.: Európa I. 1971.
 Eduard A. Koster: The Physical Geography of Western Europe (Oxford Regional Environments) Oxford University Press, 2005, ISBN:0-19-927775-3

Ajánlott irodalom:

Közéiskolai földrajzi atlasz.

Borsy Z. (szerk.): Általános természetföldrajz. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1993.

Gábris Gy.: Földfelszín és éghajlat. ELTE Eötvös Kiadó, 2007.

Hevesi A.: természetföldrajzi kislexikon. Klett Kiadó, 1997.

Robert C. Ostergren, Mathias Le Bossé: The Europeans, Second Edition: A Geography of People, Culture, and Environment (Texts in Regional Geography), 432 pages. Publisher: The Guilford Press; Second edition (March 7, 2011), ISBN-10: 159385384X

2. TANTÁRGYTEMATIKA

DÁTUM	ELŐADÁS
09.11.	Európa elhelyezkedése, kialakulása, földtörténete.
09.18.	Európa földtani-kőzettani felépítése, főbb felszínalaktani jellemzői, Európa éghajlata, vízrajza.
09.25.	Európa állat- és növényvilága, mezőgazdasága, talajtani adottságok.
10.02.	Észak-Európa regionális természetföldrajza.
10.09.	Brit-szigetek regionális természetföldrajza.
10.16.	Francia-Belga rögvidék regionális természetföldrajza.
10.23.	oktatási szünet
10.30.	oktatási szünet
11.06.	Közép-Európai rögvidék regionális természetföldrajza.
11.13.	Alpok regionális természetföldrajza.
11.20.	Ibériai-félsziget regionális természetföldrajza.
11.27.	Appennini félsziget regionális természetföldrajza.
12.04.	Balkán-félsziget regionális természetföldrajza.
12.11.	Kelet-Európai síkvidék regionális természetföldrajza.

DÁTUM	GYAKORLAT
09.14.	Európa természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
09.21.	Európa természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
09.28.	Európa természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
10.05.	Észak-Európa természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
10.12.	Brit-szigetek természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
10.19.	Francia-Belga természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
10.26.	oktatási szünet
11.02.	oktatási szünet
11.09.	Közép-Európai rögvidék és Alpok természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
11.16.	Ibériai-félsziget természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
11.23.	Appennini-félsziget természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
11.30.	Balkán-félsziget természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
12.07.	Kelet-Európai síkvidék természetföldrajzi tematikus térképeinek elemzése, a névanyag gyakorlása.
12.14.	Pót ZH, a hiányzó térképek pótlása

3. MINTA ZÁRTHELYI DOLGOZAT

Kérdések, feladatok:

1. vaktérképes topográfiai feladat: jelölje e felsorolt földrajzi neveket a vaktérképen!

1. Gargano-hg
2. La Sila
3. Arno
4. Puglia
5. Volcano
6. Lago Maggiore
7. Tevere
8. Monte Amiata
9. Déli-Appenninek
10. Vezúv
11. Trasimeno-tó
12. Messinai-szoros
13. Abruzzók
14. Tírrén-partvidék
15. Bolsenai-tó
16. Ticino
17. Elba
18. Stromboli
19. Garda-tó
20. Az Appenninek legmagasabb pontja.

4. VIZSGAKÉRDÉSEK

1. Európa valamely természetföldrajzi jellemzőjének bemutatása (elhelyezkedés, kialakulás-földtani felépítés, éghajlat, vízrajz, természetes növény- és állatvilág, talajtakaró)
2. Egy európai nagytáj átfogó természetföldrajzi bemutatása
3. Egy nagytáj valamely tájegységének részletes természetföldrajzi bemutatása
4. Valamely európai nagytáj egy tematikus térképének elemző bemutatása

5. EGYÉB KÖVETELMÉNYEK

Nincs egyéb követelmény.